

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 349/2024-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľov 1. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, [REDACTED], 2. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 3. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 4. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 5. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 7. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 8. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 9. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 10. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 11. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 12. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 13. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 14. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 15. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 16. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 17. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených Mgr. Ernestom Vokálom, advokátom, Hlavná 61, Prešov, 18. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a sťažovateľky 19. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava I) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-10C/151/2008 a proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2Co/93/2017 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky 19 **p r i j í m a** na ďalšie konanie v celom rozsahu.
2. Bod 1 výroku tohto uznesenia nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.
3. Veci vedené na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. I. ÚS 270/2024 a pod sp. zn. I. ÚS 349/2024 (Rvp 1175/2024) **s p á j a** na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. I. ÚS 270/2024.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 19. marca 2024 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky 1 vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a jej práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní. Sťažovateľka 1 navrhuje prikázať mestskému súdu konať bez zbytočných prieťahov, priznať jej finančné zadostučinenie v sume 15 000 eur a náhradu trov konania. Navrhuje, aby ústavný súd prejednal jej ústavnú sťažnosť mimo poradia vzhľadom na celkové trvanie napadnutého konania. V doplnení ústavnej sťažnosti doručenom 13. mája 2024 rozšírila petit ústavnej sťažnosti tak, že žiadala vysloviť porušenie všetkých označených práv aj postupom krajského súdu v napadnutom konaní. Navrhuje priznať jej navyše primerané finančné zadostučinenie v sume 3 000 eur, na ktorého zaplatenie by bol zaviazaný krajský súd.

2. Ústavnému súdu bola 22. marca 2024 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľov 2 až 18 vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní. Sťažovatelia 2 až 18 navrhujú prikázať mestskému súdu konať bez zbytočných prieťahov v napadnutom konaní, priznať im finančné zadostučinenie každému v sume po 25 000 eur a náhradu trov konania.

3. Ústavný súd uznesením č. k. PLs. ÚS 28/2024-5 z 3. apríla 2024 spojil ústavné sťažnosti sťažovateľky 1 a sťažovateľov 2 až 18 na spoločné konanie, ktoré bolo ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 759/2024. Vec vedená pod sp. zn. Rvp 759/2024 bola pridelená sudcovi spravodajcovi Miroslavovi Durišovi, ktorý je podľa rozvrhu práce členom prvého senátu ústavného súdu.

4. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 270/2024-36 z 28. mája 2024 prijal ústavné sťažnosti sťažovateľov 1 až 18 na ďalšie konanie v celom rozsahu.

5. Zároveň bola ústavnému súdu 3. mája 2024 doručená (a 16. mája 2024 a 4. júna 2024 doplnená) ústavná sťažnosť sťažovateľky 19, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom mestského súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach. Navrhuje prikázať

mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznať jej finančné zadostučinenie vo výške 35 000 eur a náhradu trov konania.

6. Ústavná sťažnosť sťažovateľky 19 vedená pod sp. zn. Rvp 1175/2024 bola pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi, ktorý je podľa rozvrhu práce členom prvého senátu ústavného súdu.

7. Z obsahu ústavných sťažností vyplýva, že spolu skutkovo a právne súvisia. Sťažovatelia 1 až 19 vystupujú ako žalobcovia v konaní o určenie podielového spoluvlastníctva priestorov nachádzajúcich sa v bytovom dome. Konanie začalo v septembri 2008 na vtedajšom Okresnom súde Bratislava I. Okresný súd po ôsmich rokoch žalobe vyhovel rozsudkom z 12. októbra 2016. Krajský súd uznesením z 31. júla 2019 (po dvoch rokoch a deviatich mesiacoch) rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že úlohou okresného súdu bude umožniť žalobcom odstrániť vady žaloby v rozsahu chýbajúcich identifikačných údajov, oznámenia právnych nástupcov spolu s návrhom na procesný postup súdu, vymedzenia, akých podielov sa domáhajú, a doplnenia splnomocnení. Po odstránení väd následne okresný súd rozhodne o žalobe žalobcov, ktorí musia zároveň tvrdiť a preukázať naliehavý právny záujem.

7.1. Po prechode výkonu súdnictva mestský súd termín pojednávania určený na 2. október 2023 odročil na 25. marec 2024. Pojednávanie bolo následne odročené na 3. júl 2024 (podľa doplnenia ústavnej sťažnosti).

8. Sťažovateľka 19 vo svojej ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, že konanie pred mestským (pôvodne okresným) súdom a krajským súdom tvorí jeden celok. Trvanie odvolacieho konania (vzhľadom na závery zrušujúceho uznesenia) možno podľa jej názoru pripísať na vrub mestskému súdu. Predmetom konania je majetkový spor patriaci do bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Napadnuté konanie môže vykazovať istú mieru zložitosti, keďže došlo k viacerým zmenám na strane žalobcov i žalovaných, čo však nemôže ospravedlniť celkovú dĺžku napadnutého konania v trvaní 15 rokov a 8 mesiacov bez meritórneho rozhodnutia, ktorá je ústavne nesúladná a v rozpore s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobcovia vrátane sťažovateľky majú vyšší vek a zdravotné problémy. K dĺžke napadnutého konania sťažovateľka svojím správaním neprispela. Namieta nečinnosť, no zároveň aj neefektívny a nesústreďený postup mestského (pred tým okresného) súdu, o čom svedčí aj zrušujúce uznesenie krajského súdu. Zdôrazňuje, že v prípade extrémnych prietáhov (ktoré možno počítať v desiatkach rokov) už faktory dôležité pre posúdenie prietáhov v konaní (zložitosť vecí, správanie účastníkov konania a postup súdu) strácajú na význame (II. ÚS 432/2022). Napriek uvedenému poukazuje na význam napadnutého konania, ktoré má negatívny dopad na jej psychickú stránku i finančnú situáciu. Nebytové priestory (podielové spoluvlastníctvo, ku ktorým je predmetom napadnutého konania) dlhodobo chátrajú, nemožno ich využívať a zároveň ovplyvňujú hodnotu bytov v bytovom dome, v ktorom sťažovateľka žije. Z uvedených dôvodov napadnutým postupom všeobecných súdov nedochádza iba k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ale zároveň aj k porušeniu základného práva vlastníť majetok a základného práva na súdnu ochranu.

9. Sťažovateľka v doplnení ústavnej sťažnosti poukazuje na to, že napadnuté konanie v skutočnosti začalo v roku 2002, odkedy ubehlo viac ako 22 rokov, pričom napadnuté konanie nie je právoplatne skončené. Preto navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že k porušeniu označených práv došlo postupom mestského súdu v napadnutom konaní a „pôvodne v súdnom konaní vedenom

pred Okresným súdom Bratislava I pod. sp. zn. 17C/39/02 a súčasne pôvodne v súdnom konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava III pod. sp. zn. 8C/96/02)“ a postupom krajského súdu v napadnutom konaní, „ako aj v pôvodne vedenom súdnom konaní pred Krajským súdom v Bratislave ako odvolacím súdom voči súdnemu konaniu vedenému pred Okresným súdom Bratislava I pod. sp. zn. 17C/39/02 a voči súdnemu konaniu vedenému pred Okresným súdom Bratislava III pod. sp. zn. 8C/96/02“.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti sťažovateľky 19

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky 19 predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Ústavný súd zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľky 19 na ďalšie konanie, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých bude potrebné posúdiť v konaní vo veci samej. Preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky 19 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia).

12. V konaní o prijatej ústavnej sťažnosti ústavný súd rozhodne aj o ďalších požiadavkách sťažovateľky 19 uplatnených v petite ústavnej sťažnosti.

13. Podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom, ak tento zákon v § 83, § 90, § 100, § 108, § 150, § 168, § 175 alebo § 179 neustanovuje inak alebo ak nevyplýva iné z rozhodnutia ústavného súdu.

14. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že bod 1 výroku tohto uznesenia o prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľky 19 na ďalšie konanie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

III.

Spojenie vecí

15. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenia o postupe pri spojení vecí na spoločné konanie. V súlade s § 62 zákona o ústavnom súde o primeranom použití Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) možno však v konaní o ústavnej sťažnosti (čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde) primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 166 ods. 1 CSP.

16. Podľa čl. II bodu 10 predposlednej a poslednej vety Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 o spojení ostatných vecí patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu, ktoré spolu skutkovo alebo právne (z hľadiska predmetu konania) súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov, rozhoduje príslušný senát ústavného súdu určený podľa bodu 5, a to na návrh sudcu spravodajcu vo veci, ktorej spojenie s inou vecou

sa navrhuje. Ak vzhľadom na okolnosti hodné osobitného zreteľa nerozhodne senát inak, sudcom spravodajcom v spoločnom konaní o spojených veciach je sudca spravodajca v tej zo spájaných vecí, v ktorej začalo konanie na ústavnom súde skôr.

17. Z obsahu ústavných sťažností vyplýva, že spolu skutkovo a právne súvisia, smerujú proti totožným porušovateľom a ich postupu v totožných konaniach. V ústavných sťažnostiach sa namieta porušenie obdobných práv sťažovateľov, ktoré má vyplývať z tvrdených priesťahov v konaní.

18. S prihliadnutím na to, že predmetné veci spolu skutkovo a právne súvisia, ústavný súd v záujme hospodárnosti konania rozhodol tak, že veci vedené ústavným súdom pod sp. zn. I. ÚS 270/2024 a sp. zn. I. ÚS 349/2024 (Rvp 1175/2024) spojil na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. I. ÚS 270/2024 (bod 3 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. júna 2024

Miloš Maďar
predseda senátu